

Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamine Muumimajas

Tekst ja foto: Ariana Rooba, Muumitrollide õpetaja

Veebruarikuu on Eesti Vabariigi sünnipäevakuu ning ka Maarja-Magdaleena lasteaias Muumimaja pühendati palju aega sünnipäeva väarikale tähistamisele.

Koos lastega rääkisime meile olulistel teemadel: sini-must-valge lipp, rahvuslikud sümbolid, presidendid läbi aegade, meie pere ja kodumaa tähtsus jpm. Lasteaias kõige suuremate laste rühm, Muumitrollid, pakkusid välja mõtte korraldada päris oma presidendi vastuvõtt. Mõeldud-tehtud! Korralduslik pool jäigi Muumitrollide rühma kanda ja oi seda planeerimist, tegutsemist ja ettevalmistamist. Rühma laste hulgast tuli valida presidendi tähtsat rolli täitev poiss ja presidendi kaaslasteks sobiv tüdruk. Riko Sepp sobis oma rahuliku, soliidse olekuga presidendiks suurepäraselt, tema kõrvale kaaslasteks tasakaalukas Maribel Jürgenson. Koostöös meie muusikaõpetajaga harjutati usinasti pidulikult kontser-

Muumitrollide rühma lapsed Eesti Vabariigi sünnipäevale pühendatud kontserdil. Kõige ees seisab presidendipaar, Riko ja Maribel.

tiks, igal rühmal omad laulud-tantsud. Muumitrollid kaunistasid Muumioru sini-must-valge sümboolikaga.

23. veebruari hommikul oli maja tähtsat toimetamist täis, kõik lapsed ja töötajad olid väga pidulikes riietes. Natuke oli tunda ka ärevust, sest kätlemise tähtis tseremoonia ei võinud ju ometi sassi minna. Kell 10.00 hommikul oli president koos kaaslastega Muumiorus valmis, ning emmed-issid veebivahendusel samuti, et kätlemisest live-ülekandena osa saada. Kõik õnnestus suu-

repäraselt! Heerolid Keir ja Rosanna said oma ülesandega väga hästi hakkama, iga laps kutsuti nimeliselt presidendile kätt andma ja häid soove edastama. Pärast kätlemistseremooniat toimus pidulik kontsert, kus esinesid kõikide rühmade lapsed. Erilise päeva lõpetuseks kogunes Muumimaja rahvas ühise pika laua taha rahvuslikule lõunasöögile.

Päeva lõpuks oli ka president päris väsinud. Küll oli alles palju pildistamist, naeratamist ja ilusaid õnnesoove!

KOOL

Kõrveküla Põhikool: euroopalik, innovaatiline ja keskkonnasõbralik kool kõikidele õpilastele

Juta Laane, Kõrveküla Põhikooli projektijuht ja saksa keele õpetaja

Rahastanud
Euroopa Liit

Kõrveküla Põhikooli Erasmus+ õpirändeprojekti Kõrveküla Põhikool: euroopalik, innovaatiline ja keskkonnasõbralik kool kõikidele õpilastele raames osales 10 Kõrveküla Põhikooli töötajat 9 erineval kursusel ja koolitusel. Algas oli Tartu valla Kuukirja veebruarinumbris ning jätkame muljetega märtsinumbris.

Tutvumas Itaalia haridussüsteemiga

Juta ja Vaido Laane

Kursus sai valitud School Education Gateway Euroopa koolihariduse veebiplatvormi Teacher Academy kursuste hulgast. Antud kursusel osales nii õpetaja kui mitteõpetav haridustöötaja, et kasu koolile oleks võimalikult suur

ning et just koole külastades saaks pöörata tähelepanu erinevatele tahkudele, sest vaatenurk on erinev õpetajal ja haldusjuhil. Itaalia haridussüsteemi tutvustatakse külastatud kooli näitel, kuna tegemist oli kooliga, mis hõlmas kolme erinevat kooliastet (koos lasteaiaga) ja oli viies erinevas hoones.

Vastuvõttev organisatsioon IRIS – Istituto di Ricerca Internazionale per lo Sviluppo (ehk IRIS – rahvusvaheline teadus- ja arendusinstituut) on Itaalia Apuulia piirkonna akrediteeritud erialane koolitusasutus. IRIS tegutseb alates aastast 2006. IRIS on osa rahvusvahelisest võrgustikust ja on alati tegutsenud kogu Euroopas sotsiaalsete algatustega järgmistes sektorites: haridus, kutseõpe ja kõrgharidus, keskkond, sotsiaalne ja kultuuriline integratsioon, ettevõtluse alustamine,

õigus, tervishoid. Koolitusasutusel on ruumid kahes erinevas kohas: Leveranos, mida me ka külastasime, ning uuem ja avaram hoone, kus toimusid meie koolitused, Copertino's.

Osalesime 6-päevasel kursusel „Italian education system“ (Itaalia haridussüsteem). Oleme väga rahul nii konkreetse täiendkoolituskursuse kui ka vastuvõtva partneriga. Koolitaja oli Anna Lisa Trono, kes oli väga põhjalik ning hästi kursis antud teemaga. Ta julges välja öelda ka selle, mis võiks paremini olla. Kool, mida külastasime oli väga hästi valitud, kuna andis ülevaate mitmest erinevast kooliastmest. Tutvusime ka hariduslike erivajadustega õpilaste ja noorte põgenike ning siserändajate kaasamiseks loodud võimalustega Itaalias, erinevate testidega kooliastmete lõpus ja erinevate riiklike

projektide ning programmidega.

Kool, mida külastasime, kandis nime Istituto Comprensivo 1 Polo "Don Lorenzo Milani" ning asus Leveranos. Tegemist oli muusikalise suunitlusega kooliga, kus õpetati plokkfööti, kitarri, klaverit ja viiulit. Kool hõlmas lasteaeda, alg- ja põhikooli ning asus 5 erinevas hoones. Eesmärk oli see, et kool oleks lapsele lähedal. Kokku oli õpilasi kõikides hoonetes kokku umbes 900 (k.a. lasteaiaid). Kooli haldas kohalik omavalitsus (Leverano) ja kuna omavalitsus oli väga aktiivne taotlema raha Euroopa Liidu erinevatest fondidest, oli ka kool arenev ja uuenev (ruumid) ning osales mitmes EU projektis. Koolijuht oli projekti ajal Portugalis seoses Erasmus+ projektiga. Erinevate hoonete vahel liikus juhtkond igapäevaselt ning kõige olulisem oli hoolimine, nii õpilastest kui oma töötajatest. Hästi tore kool oli, seda oli tunda iga õpetaja jutust, kui väga ta rahul oli. Juhtkond koosnes koolijuhist ja koolijuhi asetäitjast. Koolijuht võttis vastu ka lapsevanemaid igapäevaselt kell 11.00–13.00 (eelneval kokkuleppel). Õpetajad rõhutasid just seda, et kõik arutatakse läbi ning kõigi arvamusi võetakse kuulda. Tegemist oli tõepoolest avatud uste poliitikaga, mitte otsustega suletud uste taga.

Itaalia koolisüsteem algab lasteaiaiga (Infanzia), mis ei ole kohustuslik ja kus käivad lapsed alates kolme aasta vanusest. Viimane aasta on siiski kohustuslik ehk viieaastased lapsed peavad lasteaiaiga liituma. Palju kasutatakse Itaalias ka mitte riikliku süsteemi alla kuuluvat, ehk eralastehoidu, mis on tasuline ja küllalt kallis. Probleem on aga selles, et rasedus- ja sünnituspuhkus kestab Itaalias vaid 5 kuud. Lasteaed asus kahel erineval aadressil: Via de Ledda ja Via de Nicola tänaval. Lasteaiad (koos sööklaga) töötavad 45 tundi nädalas ja on avatud ka laupäeviti.

Esimesel päeval käisime hoones, kus asus algkool (Primaria). Algharidus on viis aastat ning lõpeb raskete testidega kõikides põhilistes õppeainetes (aega 75 min ja nt matemaatika test oli 14 lk/A4 pikk). Algkool asus ka kahel erineval aadressil: Via Montessori (95 õpilast) ja Via della Consolazione tänaval (233 õpilast), kus meie käisime. Lisaks oli algkooliaste jaotatud tavaklassideks (tunnid kella 8.15–13.45) ja pikapäevarühmaklassideks (tunnid kella 8.15–16.15). Selles hoones, kus meie käisime, oli 11 klassikomplekti, nendest 5 tavaklassi (1.–5. klass) ja ülejäänud kõik pikapäevarühmaklassid. Viimased osalesid riiklikus projektis, mille käi-

Klassiruum Itaalias

gus pakutakse õpilastele koolis erinevaid puuvilju. Tavaklassid koolis süüa ei saa. Selles koolis oli ka see väga tore, et ühe klassikomplekti peale oli 2 õpetajat, kes omavahel jagasid ära õppeained (algkoolis). Ehk üks andis näiteks itaalia keelt, ajalugu, muusikat ja kunsti ja teine matemaatikat, loodusõpetust, kehalist kasvatust, inglise keelt vms. Normkoormus õpetajal Itaalias on 18–22 tundi klassi ees, nemad olid kõik 18 tunniga. Ruumide sisustuses ei olnud mitte midagi üleliigset aga samas oli neil olemas koolihoonetes elustamisaparaat (AED). Õpilaste turvalisusele pööratakse suurt tähelepanu. Võõrad kooli territooriumile ei pääse, kuna kooliõu on ümbritsetud kõrge aiaga. Koolitöötajate sõnul on tuleohtunõuded väga ranged, kuid põhiline tähelepanu on suunatud inimeste kiirele evakueerimisele hoonetest. Evakuatsiooniteed on korrektselt tähistatud ja vabad. Suitsuandurid olid paigaldatud ainult koridoridesse ning klassiruumides need puudusid. Puudusid ka tuletõkkeuksed ja –kardinad. Õpetajad kandsid klassiruumides veel maske, nii nagu ka paljud 1.–5. klasside õpilased. Tugipersonal nagu psühholoog, logopeed, eripedagoog jne ei ole kooli personali hulgas vaid kohaliku omavalitsuse töötajad. See tingib aga selle, et õpilased ei pruugi saada piisavalt abi. Seda üritatakse muuta aga hetkel on nii. Koolides ei ole meditsiinitöötajat. Covid-19 leviku ajal oli koolidel kohustus sisse seada nn isolatsiooniruum, kuhu eraldada haigustunnustega õpilased, kuni vanemad järele tulevad.

Põhikool (Secondaria di 1° Grado) kestab 3 aastat, millest viimane aasta on nn orientatsiooni aasta, mil õpilane üritab selgusele jõuda, mis teda huvitab ja mida ta tahaks edasi õppi-

da. Antud kooli puhul asus see ühes hoones koos administratsiooniga (Via della Liberta tänaval). Kõigis kolmes põhikooliastmes oli neli erinevat klassikomplekti. Neist neljast on kolm tavaõppekursust (30 tundi nädalas ehk tunnid esmaspäevast reedeni: 8.00–14.00) ja üks muusikalise suunitlusega kursus (32 tundi nädalas, lisandub 1 tund pärastlõunal). Põhikooliastmes õppis selles koolis 272 õpilast. Kool paneb erilist rõhku järjepidevusele kooli erinevate tasemetel, seda ka teatri-, muusika-, mootorsete, tervise- ja heaoluprojektide ja tegevuste kaudu. Kooli eripäraks oli ka uskumine sotsiaalse lõimumise olulisusesse, mis väljendub kõigile võrdsete haridusvõimaluste tagamises ning igas õpilases kodanikutunde arendamises ja tugevdamises. Kool pöörab erilist tähelepanu oma tegevuse propageerimisele, levitamisele ka asutuse veebilehe, sotsiaalmeedia, kooliajalehe ja plakatite kaudu, et kogukonda koolipere algatustele lähemale tuua. Nad ise väidavad, et muusikaõpetus on soodustanud kultuuridevahelist teadlikkust nende koolis ja kaasamisstrateegiate rakendamist ka välisõpilaste jaoks. Suvevaheaeg algab algkoolidel ja põhikoolil 11. juunist, lasteaedadel 30. juunist. Sügisel alustatakse õppetööd alles 26. septembrist, sest varem on päevane õhutemperatuur liiga kõrge, ulatudes juulis ja augustis üle +40°C. Ka septembris on väga palav, kuna suvi kestab. Kogu sealviibimise aja (saabusime 29.05 õhtul ja lahkusime 05.06 hommikul) oli õhutemperatuur üle +30°C ning viimastel päevadel pidevalt +32–34°C.

Koolikohustuslik iga on 6–16 aastat. Ehk õpe põhikoolis kestab kolm aastat (umbes 11–14-aastaselt) ja keskkool viis aastat (umbes 14–19-aastaselt). Nen-

dest 2 aastat keskkooli on kohustuslik. Itaalias on kahte tüüpi Scuola Secondaria di Secondo Grado (keskharidust). Esimene neist on lütseum (Liceo), mis keskendub rohkem akadeemilistele õpingutele. Teine on Istituto, mis on sisuliselt kutsekool. Esimesed kaks aastat õpetatakse õpilastele õppekava, mille kehtestab riik ise, ja õppekava sisaldab itaalia keelt ja kirjandust, loodusteadusi, matemaatikat, võõrkeelt, usundilugu, geograafiat, ajalugu, ühiskonnaõpetust ja kehalist kasvatust. Koolis on 10-palline hindamiskaala. Madalaim positiivne hinne on 6. Piirkonna koolide kalendri järgi Itaalia vabariigi aastapäeva puhul neljapäeval, 2. juunil 2022 õppetööd ei toimunud. Meie tutvusime sel päeval keskkonnateemadega lühikesel väljasõidul ning hiljem külastasime veel muuseumi Lecce's, mis olid kõik avatud. Keskkonnateemadest on siin kõige

päevakajalisem oliivipuude hävimine. Hävinud puud olid nakatunud Xylella fastidiosa bakteriga, mis lämmatab puid aeglaselt surnuks. Esimene leid Euroopas oli 2013. aastal Itaalias. See bakter on nakatanud juba 20 miljonit Itaalia 150 miljonist oliivipuust, peamiselt Apuulia piirkonnas, mis andis varem kuni 50% Itaalia aastasest oliiviõli kogutoodangust. Hävinud ei ole kogu maakonna oliivipuud, Bari piirkonnas see bakter ei levinud, kuid Lecce's, Leverano's ja mujal Salento poolsaare lõunapoolsemal alal on vaatepilt kohutav. Kahesaja- ja kolmesaja-aastased puud seisavad ilma ühegi elumärgita kärbituna üksteise kõrval... Surnud oliivipuud ühel pool teed ja surnud oliivipuud teisel pool teed... Antud õpirändel omandatud pädevused ja kogemused saab lõimida Kõrveküla Põhikooli arendustegevustesse mitmel erineval moel. Saab

arendada piiriülest koostööd ja ka meeskonnatööd nii õpilaste kui ka koolitöötajate vahel Leverano kooliga, seda nii tulevastes koostööprojektides kui ka virtuaalselt eTwinningu projektides õppetöö osana, et täiendada füüsilist õpirännet. See oleks rahvusvahelise koostöö arendamine täiendkoolitustelt saadud konkreetsete kontaktide vahel. Antud kool sobiks väga hästi tulevaseks koostööpartneriks, kuna on ka muusikakallakuga ja õpilased õpivad koolis lisaks mõnd muusikainstrumenti mängima. Vähetähtis ei ole seegi, et just avati Ryanair Brindisi – Stockholm (Arlanda) odavlennuliin. Ka Eestist on sama lennufirma liin Tallinn – Stockholm (Arlanda). Brindisi lennujaam asub Lecce'st 35 min autosõidu kaugusel (46,6 km) ja Leverano'st 55 min autosõidu kaugusel (65 km).

JÄTKUB APRILLI KUUKIRJAS

SPORT

Tartu valla talimängude teisel etapil vahetus võistkondlik liider

Toomas Rosenberg, võistluste peakohtunik

11. veebruaril jätkusid Lähte spordikeskuses valla talimängud II etapi võistlustega. Kavas oli murdmaasuusatamine, kiiruisutamise ja õhupüssist laskmine. Kuigi öösel ja varahommikul maha sadanud värske lumi tekitas võistluspäeva alguses natuke tuskat, ei seganud see võistluste läbiviimist, sest rajameistrid suutsid suusarajad ja uisuväljaku kiiresti võistlusteks eeskujulikult ette valmistada.

Murdmaasuusatamise laste distantsidel olid vanuseklasside kiiremad tütarlastest Laura Raudsepp, Jete Kraas ja Annabel Sarapuu ning poistest Oskar Kruus, Joosep Kommusaar ja Henri Tarv. Naistest võitis esikoha Keiu Oras ja meestest Kermo Tarv. Senioride klassi paremateks olid Kadri Limberg ning meestest Agu Laas. Kokku käis suusarajal võistlemas 56 suusatajat. Võistkondlikult oli suusatamises paremad valla spordikool, Lähte alevik ja Raadi Lasteaed Ripsik võistkonnad. Lähte uisuväljaku kiiruisurajal käis võistlemas 81 uisutajat. Tütarlaste vanuseklasside paremad olid Laura Raudsepp, Miina Kommussaar ja Annabel Sarapuu ning poistest Oskar

Kruus, Gudmund Roosiõis ja Hendrik Visk. Naisvõistlejatest olid uisurajal kiiremad Keiu Oras ning meestest Taavi Rubeika. Senioridest olid paremad uisutajad naistest Jaana Lukanen ja meestest Agu Laas. Võistkondlikult võitis uisutamise spordikooli võistkond Äksi aleviku ja Lähte aleviku ees. Laskmises olid teistest täpsemad vallavalitsuse ja volikogu võistlejad koosseisus Andres Reinesberg, Kaur Raudsepp ja Kaarel Leetsaar. Teise koha saavutas Kastli küla ning kolmanda koha spordikooli võistkond. Individuaalselt oli meestest parim Arvi All ja naistest Sirje Simmo.

Üldkokkuvõttes pärast teist etappi vahetus talimängude liider. Esikohtadega suusatamises ja uisutamises ning kolmanda kohaga laskmises asus võistlust juhtima spordikooli võistkond 155 punktiga ning jättis teisele kohale esimesel etapil liidrikoha hõivanud Tabivere Põhikooli võistkonna, edestades neid nüüd viie punktiga. Kolmanda koha säilitas Kastli küla võistkond, kes on nüüd kogunud seitsme alaga 140

Suusatajad enne starti

punkti. Järgnevad Lähte alevik 131, vallavalitsus ja volikogu 125 punktiga. Kuuendale kohale tõusis Raadi Lasteaed Ripsik 105 ning seitsmendale kohale Äksi aleviku võistkond 100 punktiga. Koha võrra langes Tabivere aleviku võistkond, kes asub nüüd 98 punktiga kaheksandal kohal. Kuuendalt kohalt langes Kõrveküla Põhikool üheksandaks ja on kogunud 95 punkti. Teise etapi võistlustel osales 17 võistkonda. Võistlust korraldab Tartu alla Spordiklubi koostöös Tartu valla Spordikooliga.

III etapi otsustavad võistlused toimusid 11. märtsil Kõrvekülas, kus võisteldi võrkpallis, korvpallis, koroonas ning mälumängus. Sellest kuidas viimane etapp läks saad lugeda aprilli Kuukirjast või leiad info võistluste kohta Tartu valla koduleheküljelt ja Tartu valla Spordikooli Facebooki lehelt.